

Native Chicken of the Black Sea Region: Trabzon Gugullisi

Gölsüm MANAV¹, Demir ÖZDEMİR²

¹Department of Agricultural Biotechnology, Faculty of Agriculture, Akdeniz University, Antalya, Türkiye

²Department of Agricultural Biotechnology, Faculty of Agriculture, Akdeniz University, Antalya, Türkiye

Abstract

Chicken breeds account for 63% of all bird species worldwide, representing a significant proportion. The global chicken population is approximately 2.5 times larger than the human population, with the majority of chickens concentrated in Asia, Latin America, and the Caribbean. Europe and the Caucasus account for 13% of the world's chicken population, while Africa follows with 7%. Local breeds represent a significant portion of global poultry genetic diversity. Domestic chicken breeds have developed traits such as broad ecological adaptation, disease resistance, and economic efficiency during evolutionary processes and expansion. However, the widespread use of commercial chicken breeds has caused a substantial reduction in local poultry genetic resources, threatening the genetic diversity of local breeds. In this context, the most effective way to preserve biodiversity is by conserving native chicken breeds. In Türkiye, although only two native chicken breeds Denizli and Gerze are officially recognized, there are many locally adapted chicken breeds, like the Trabzon Gugullisi, which have developed over many years in our region. The Trabzon Gugullisi is known for its high egg production and meat yield, while also being considered a decorative breed due to its visual appeal. Characteristically, it has a bony protrusion on its head, a trait that is also observed in its chicks. Additionally, it is notable for its upright and majestic walk. The aim of this study is to describe the Trabzon Gugullisi chickens and to provide a scientific basis for conservation and breeding efforts of this native breed.

Key Words: Trabzon Gugullisi, Native chicken breeds, Biological conservation, Biodiversity, Chicken genetics

Karadeniz Bölgesinin Yerel Tavuğu: Trabzon Gugullisi

Özet

Tavuk ırkları, dünyadaki tüm kuş türlerinin %63'ünü oluşturarak büyük bir orana sahiptir. Dünya genelindeki tavuk sayısı, insan nüfusunun yaklaşık 2,5 katıdır ve bu tavukların büyük bir kısmı Asya, Latin Amerika ve Karayipler'de yoğunlaşmıştır. Avrupa ve Kafkaslar ise dünya tavuk nüfusunun %13'ünü oluştururken, Afrika bu oranı %7 ile takip etmektedir. Yerli ırklar, dünya çapındaki kanatlı genetik çeşitliliğinin önemli bir kısmını temsil etmektedir. Evcil tavuk ırkları, evrimsel süreçler ve genişleme sırasında geniş ekolojik adaptasyon, hastalık direnci ve ekonomik verimlilik gibi özellikler geliştirmiştir. Ancak, ticari tavuk ırklarının yaygınlaşması, yerel tavuk genetik kaynaklarında büyük azalmalar yaratmış ve bu durum, yerel ırkların genetik çeşitliliğinin tehdit altına girmesine yol açmıştır. Bu bağlamda, biyolojik çeşitliliğin korunmasının en etkili yolu, yerel tavuk ırklarının korunmasıdır. Ülkemizde Denizli ve Gerze olmak üzere yalnızca 2 yerli tavuk ırkı tescillenmiş olmasına rağmen, Trabzon Gugullisi gibi coğrafyamıza özgü ve uzun yıllar adaptasyon geliştirmiş pek çok yerel tavuk ırkı mevcuttur. Trabzon Gugullisi, yüksek yumurta verimi ve karkas et oranıyla dikkat çekerken, aynı zamanda görsel olarak süs tavuğu kategorisinde değerlendirilebilecek güzellikte bir ırktır. Karakteristik olarak kafasında bir kemik çıkıntısına sahiptir ve bu özellik civcivlerinde de gözlemlenmektedir. Ayrıca, dik ve heybetli yürüyüşleri ile dikkat çekmektedir. Bu bildirinin amacı, Trabzon Gugullisi tavuklarını tanıtmak ve bu yerli ırkın korunması ile ıslahına yönelik çalışmalara bilimsel bir temel oluşturmaktır.

Anahtar Kelimeler: Trabzon gugullisi, yerli tavuk ırkları, biyolojik koruma, biyoçeşitlilik, tavuk genetiği

